Cytuno ar ymyriadau i amddiffyn plant a phobl ifanc sydd mewn perygl o gam-drin domestig neu drais rhywiol

Trosolwg

Mae’r safon hon yn ymwneud â chithau’n nodi plant a phobl ifanc sydd mewn perygl o gam-drin domestig neu drais rhywiol. Fel rhan o’r safon hon, byddwch chi’n nodi ac yn cytuno ar ymyriadau.

Mae’r safon hon ar gyfer ymarferwyr sy’n cefnogi pobl sy’n cael profiad o gam-drin domestig, a all gynnwys achosion o drais rhywiol.

Meini prawf perfformiad

Rhaid i chi allu:

1. arsylwi plant a phobl ifanc er mwyn nodi dangosyddion straen a allai awgrymu camdriniaeth, gan gynnwys;
• newidiadau annisgwyl mewn ymddygiad
• defnyddio iaith amhriodol
• ymddygiad anaddas
2. nodi unrhyw anafiadau a gafodd plant a phobl ifanc, gan gynnwys anafiadau:
• sydd heb esboniad neu sydd ag esboniad gwael
• sy'n arwain at amheuaeth o gam-drin neu drais posibl
3. trafod dangosyddion straen ac anafiadau gyda phlant a phobl ifanc sy'n awgrymu cam-drin posibl, yn unol â pholisïau a gweithdrefnau'r sefydliad
4. gyda phlant a phobl ifanc, archwilio'u hamgyffrediad a'u rhesymeg dros ddangosyddion straen ac anafiadau maen nhw'n eu harddangos
5. rhoi amgylchedd a chyfleoedd priodol a diogel i blant a phobl ifanc ddisgrifio'u hamgylchiadau, gan gynnwys defnyddio deunyddiau cymorth
6. cyfathrebu â phlant a phobl ifanc mewn ffyrdd sy'n bodloni eu hanghenion a'u galluoedd, yn unol â pholisïau a gweithdrefnau'r sefydliad
7. ymateb i ddymuniadau plant a phobl ifanc am gyfrinachedd, yn unol â pholisïau a gweithdrefnau'r sefydliad
8. nodi gwybodaeth am blant a phobl ifanc y mae angen ei rhannu gyda phobl eraill berthnasol, yn unol â pholisïau a gweithdrefnau'r sefydliad
9. cymryd camau i sicrhau bod cydweithiwr arall yn eich cwmni ac yn arsylwi arnoch mewn trafodaethau gyda phlant a phobl ifanc, yn unol â pholisïau a gweithdrefnau'r sefydliad
10. cytuno ar ymyriadau gyda phlant a phobl ifanc i fodloni eu hanghenion a'u hamgylchiadau
11. atgyfeirio i weithwyr proffesiynol a gwasanaethau eraill pan fydd angen cymorth ac ymyriadau'r tu hwnt i'ch rôl a'ch cyfrifoldebau
12. asesu gwybodaeth sy'n dod i law gan ddefnyddio crebwyll proffesiynol i bennu lefelau'r risg i blant a phobl ifanc
13. pennu ffactorau sy'n gallu achosi newidiadau i ymddygiad plant a phobl ifanc, yn ogystal ag anafiadau, yn unol â chanllawiau sydd ar gael
14. nodi a threfnu ymholiadau ac asesiadau ychwanegol os bydd angen

15. cadw cofnodion am ymyriadau sy’n amddiffyn plant a phobl ifanc
16. gweithio gyda sefydliadau eraill i amddiffyn plant a phobl ifanc sydd mewn perygl, yn unol â threfniadau partneriaeth
17. cynnal cyfrinachedd yn unol â gofynion deddfwriaethol a sefydliadol

Gwybodaeth a dealltwriaeth

Mae angen i chi wybod a deall:

1. gofynion cyfreithiol, sefydliadol a pholisi sy'n berthnasol i'ch rôl chi, i rôl pobl eraill yn eich sefydliad ac i'r gweithgareddau sy'n cael eu cyflawni
2. y canllawiau, y polisïau a'r gweithdrefnau lleol a chenedlaethol perthnasol sydd ar gael a sut a phryd y dylid troi atynt
3. yr ystod o asiantaethau a gwasanaethau y gallech weithio gyda nhw
4. cyfyngiadau eich awdurdod, eich cyfrifoldeb a'ch cymhwysedd proffesiynol
5. ffynonellau cymorth sydd ar gael i chi fel ymarferwr a sut i gael at y rhain, gan gynnwys rhwydweithiau cymheiriaid a goruchwyliaeth glinigol
6. beth yw ystyr diogelu
7. ffyrdd gwahanol y gallai plant a phobl ifanc gael eu niweidio
8. arwyddion o gam-drin a'r dulliau y mae camdrinwyr yn eu defnyddio i ennill grym a rheolaeth
9. yr effaith ar bawb y mae cam-drin domestig neu drais rhywiol yn effeithio arnynt, gan gynnwys dioddefwyr, goroeswyr a phlant
10. sut gall dibynyddion gael eu defnyddio gan gamdrinwyr fel rhan o'u camdriniaeth
11. sut mae agweddau'n gysylltiedig â diwylliant, cymdeithas a rhywedd yn effeithio ar gam-drin domestig a thrais rhywiol
12. rôl asiantaethau cymorth allanol o ran darparu atgyfeiriadau a chymorth i blant a phobl ifanc sydd wedi cael eu heffeithio gan gam-drin domestig neu drais rhywiol
13. trefniadau amlasiantaethol ar gyfer darparu atgyfeiriadau i blant a phobl ifanc sy'n ddioddefwyr ac yn oroeswyr cam-drin domestig neu drais rhywiol
14. camsyniadau nodweddiadol a safbwyntiau ystrydebol am lefelau camdriniaeth a'i hachosion
15. dangosyddion cam-drin domestig a thrais rhywiol a sut gall y rhain gael eu mynegi, gan gynnwys trwy:
    - chwarae a gwaith celf
    - perthnasoedd â phlant ac oedolion eraill
    - natur gyfrin rhai dangosyddion
16. y camau sy'n angenrheidiol pan nodir fod camdriniaeth yn cael ei datgelu
17. mathau o wybodaeth a meysydd cymorth y mae plant a phobl ifanc sydd wedi cael eu heffeithio gan gam-drin domestig neu drais rhywiol yn eu ceisio

18. ffynonellau gwybodaeth sydd ar gael i blant a phobl ifanc sydd wedi cael eu heffeithio gan gam-drin domestig neu drais rhywiol
19. yr amgylchiadau pan fydd angen mynd yn groes i ddymuniadau datganedig plant a phobl ifanc
20. pwysigrwydd sicrhau bod plant a phobl ifanc yn gwybod pam nad yw eu dymuniadau datganedig yn cael eu bodloni
21. dulliau o wirio a chadarnhau gwybodaeth
22. dulliau a thechnegau ar gyfer gwahaniaethu rhwng a nodi; tystiolaeth a welwyd yn uniongyrchol a:
• thystiolaeth o ffynonellau dibynadwy
• adroddiadau ail-law
• rhagfarn
23. pryd a sut i drafod pryderon am gamdriniaeth gyda rhieni a gofalwyr
24. ffactorau a all effeithio ar fagu plant a chynyddu risg camdriniaeth
25. sut i greu amgylchedd sy’n gwneud i blant a phobl ifanc deimlo’n gartrefol
26. sut i gymhwyso ymarfer sy’n ystyriol o drawma yn eich maes ymarfer
27. deall gwahanol ymatebion i drawma a’u heffaith
28. sut i gymhwyso dull seiliedig ar gryfderau, dan arweiniad anghenion, i fodloni anghenion yr unigolyn
29. pwysigrwydd rhannu gwybodaeth gydag asiantaethau perthnasol eraill yng nghyd-destun diogelwch, iechyd a lles plant a phobl ifanc
30. egwyddorion sy’n rheoli pryd mae pobl ifanc yn cael eu hystyried yn ddigon aeddfed i roi cydsyniad gwybodus i rannu eu gwybodaeth gyda phartïon eraill
31. anghenion gwybodaeth asiantaethau, sefydliadau ac unigolion eraill y mae hawl ganddynt i’r wybodaeth, a phryd mae ei hangen arnynt
32. polisïau a gweithdrefnau’r sefydliad ar gyfer rhannu gwybodaeth
33. pwysigrwydd meithrin ffydd ac empathi gyda phlant a phobl ifanc a dulliau o wneud hynny
34. arddulliau a ffurfiau cyfathrebu gwahanol a sut i’w haddasu i fodloni anghenion yr unigolyn
35. sut mae gwahanol ddiwylliannau yn defnyddio ac yn dehongli iaith y corff mewn ffyrdd gwahanol
36. pwysigrwydd cyfathrebu dieiriau
37. rhwystrau cyffredin rhag cyfathrebu a ffyrdd o’u goresgyn
38. sut mae croestoriadedd yn effeithio ar brofiad unigolyn o wasanaethau

39. sut i greu amgylchedd sy'n gwneud i unigolion deimlo'n gartrefol
40. sut i gymhwyso ymarfer sy'n ystyriol o drawma yn eich maes gwaith
41. gwahanol ymatebion i drawma a'u heffaith
42. sut i gymhwyso dull seiliedig ar gryfderau, dan arweiniad anghenion, i fodloni anghenion yr unigolyn
43. pwysigrwydd bod yn ymwybodol o'ch gwerthoedd a'ch credoau eich hun a'r effaith y gall eich gwerthoedd a'ch credoau eich hun ei chael wrth weithio ar unigolion
44. sut i herio agweddau ac ymddygiad gwahaniaethol neu a allai fod yn niweidiol, a phwysigrwydd gwneud hynny
45. cyfyngiadau ar gyfrinachedd sy'n berthnasol i'ch rôl

Geirfa

Cam-drin Domestig
Patrwm o ymddygiad rheolaethol, ymddygiad gorfodaethol, ymddygiad bygythiol, trais neu gamdriniaeth rhwng pobl sy'n 16 oed neu'n hŷn sydd, neu a fu, yn bartneriaid clos neu'n aelodau teulu, ni waeth beth yw eu rhywedd neu eu rhywioldeb. Gall y cam-drin gynnwys, ond nid yw'n gyfyngedig i, gyfuniad o gam-drin seicolegol, corfforol, rhywiol, ariannol ac emosiynol.

Mae'r diffiniad hwn hefyd yn cynnwys trais ar sail 'anrhydedd' fel y'i gelwir, anffurfio organau cenhedlu benywod a phriodas dan orfod. Mae plant hefyd yn cael profiad o gam-drin domestig pan fyddant yn dyst i gam-drin domestig.

Croestoriadedd
Natur gysylltiedig categoreiddiadau cymdeithasol fel hil, dosbarth a rhywedd, yr ystyrir eu bod yn creu systemau gwahaniaethu neu anfantais sy'n gorgyffwrdd ac sy'n gyd-ddibynnol

Dull dan arweiniad anghenion
Math o eiriolaeth sy'n gosod y goroeswr yn ganolog i ymyriadau a gwaith cymorth. Mae hyn yn golygu gwrando ar eu hanes, eu pryderon a'u hanawsterau, a nodi cryfderau. Mae'n arwain at gynhyrchu pecynnau cymorth yn gydgynhyrchiol, sy'n benodol i anghenion unigol goroeswyr. Mae dull dan arweiniad anghenion yn ymdrech ymrymusol sy'n talu sylw i amgylchiadau croestoriadol goroeswyr, gan osgoi maglau rhagfarn sefydliadol neu ymatebion aneffeithiol.

Dull seiliedig ar gryfderau
Cydnabod bod gan unigolion gryfderau. Cydnabyddir y cryfderau hyn ac adeiladir arnynt fel rhan o gynorthwyo ag adfer.

Pobl mewn perygl
Unigolyn y diffinnir bod arno angen gofal, cymorth neu amddiffyniad arbennig oherwydd oedran, anabledd, risg cam-drin neu esgeulustod

Trais Rhywiol (gweler hefyd ddiffiniadau isod y gellir eu defnyddio sy'n ymwneud â cham-drin rhywiol neu ymosodiad rhywiol)
Yn debyg o ran ei natur i gam-drin rhywiol, ond defnyddir y term hwn yn fwy aml i

ddisgrifio digwyddiadau byr neu unigol, megis ymosodiad rhywiol gan ddieithryn.

Cam-drin Rhywiol
Ymddygiad rhywiol digroeso gan un person tuag at berson arall. Mae hwn yn aml yn cael ei gyflawni trwy rym neu trwy gymryd mantais ar y person arall. Defnyddir y term hwn yn gyffredinol pan fydd yr ymddygiad rhywiol yn rheolaidd neu'n digwydd dros gyfnod estynedig.

Ymosodiad Rhywiol
Unrhyw ymddygiad rhywiol digroeso nad yw person wedi cydsynio iddo. Gall hyn amrywio o drais i voyeuriaeth i orchestu, i gyffwrdd digroeso dros neu o dan ddillad.

Ymarfer Ystyriol o Drawma
Ymagwedd at ymyriadau iechyd a gofal sydd â'i sail mewn deall bod amlygiad i drawma'n gallu effeithio ar unigolyn. Bydd ymarferwyr yn gweithio mewn ffyrdd nad ydynt yn ailachosi trawma yn anfwriadol i'r unigolyn, ac mae pwyslais ar ddiogelwch, dewis, cydweithrediad a grymuso.

SFJBI401

Cytuno ar ymyriadau i amddiffyn plant a phobl ifanc sydd mewn perygl o gam-drin domestig neu drais rhywiol

Datblygwyd gan	Skills for Justice
Fersiwn rhif	3
Dyddiad cymeradwyo	26 Mai 2023
Dyddiad Adolygu Dangosol	28 Mai 2028
Dilysrwydd	Ar hyn o bryd
Statws	Gwreiddiol
Sefydliad cychwynnol	Skills for Justice
RCU gwreiddiol	SFJBI401
Galwedigaethau perthnasol	Gweithiwr Lloches, Gweithiwr Argyfwng, Cynghorydd Annibynnol Trais Domestig (IDVA)
Cyfres/Set	Atal a mynd i'r afael â cham-drin domestig a thrais rhywiol
Geiriau Allweddol	rhywiol; cam-drin domestig; asesu; amlasiantaethol; partneriaeth; trefniadau; MAPPA; MASRAM; diogelu; amddiffyn